

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33526
Nom	Treball social amb persones amb diversitat funcional
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	25 - Treball Social amb Persones amb Diversitat Funcional	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BERLANGA ADELL, M. JESUS	350 - Treball Social i Serveis Socials

RESUM

Treball Social amb Persones amb Diversitat Funcional constitueix una de les sis assignatures optatives que conformen les matèries d'optativitat en SALUT, de quart curs del grau en Treball Social. Té 4,5 ECTS i una temporalitat semestral, i s'imparteix en llengua castellana.

En el context del Grau en Treball Social, l'assignatura s'insereix en el mòdul F: Optativitat.

En coherència amb el seu caràcter formatiu, s'imparteix en el primer quadrimestre del curs per tal que siga la base teòrica per a les posteriors Pràctiques Externes II i el Treball Fi de Grau que es fan en el segon quadrimestre del quart curs i que es corresponen amb la docència especialitzada i interdisciplinària que s'ha impartit. És evident que *Treball Social amb Persones amb Diversitat Funcional* ha de tenir un fonament complementari d'altres matèries optatives i obligatòries.

L'assignatura s'estructura en sis unitats docents que, en conjunt, han de proporcionar als estudiants una especialització en els conceptes i els components teòrics de la diversitat funcional, el dèficit en el funcionament i les limitacions en l'activitat i la participació, especialment aplicats a la intervenció social en la disciplina del Treball Social, des d'una concepció que atorgue a les persones amb diversitat funcional la capacitat per prendre les seues pròpies decisions, el dret a una vida independent i a participar activament en la vida comunitària.

La diversitat funcional té una expressió individual, però també col·lectiva o social, perquè les persones afectades necessiten ajuda d'altres. La consciència i l'acció col·lectiva per atendre aquestes persones s'ha desenvolupat històricament de manera diferenciada, cosa que ha comportat respostes també variades.

Al segle XXI la protecció social dels estats ha augmentat considerablement, i s'ha hagut d'adaptar a noves demandes i a noves prestacions (conciliació de la vida laboral, familiar i personal; la cura a les persones dependents; la igualtat de gènere). Així, s'ha concebut no com un dret laboral per als assalariats, sinó com a dret humà universal que s'ha de garantir a tots els ciutadans pel fet de ser-ho.

L'aprovació i l'entrada en vigor al gener de 2007 de la Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones en situació de dependència, ha estat el resultat d'un llarg procés de demanda social que reclamava una regulació que protegira les persones en situació de dependència i coordinar a els distints recursos i prestacions existents al nostre país.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits o recomanacions prèvies

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat per a treballar i valorar de manera conjunta amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats les seues necessitats.

- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguin capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.
- Capacitat per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per ajudar-los a prendre decisions ben fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos
- Capacitat per a valorar les necessitats i opcions possibles per orientar una estratègia d'intervenció.
- Capacitat per a preparar i participar en les reunions de presa de decisions a fi de defensar millor els interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.
- Capacitat per a potenciar les persones, famílies, grups i comunitats a fi que siguin capaços de resoldre les situacions en què es troben.
- Capacitat per a desenvolupar i incorporar a les pràctiques professionals les actituds i habilitats necessàries per a incorporar la perspectiva de gènere.
- Capacitat per a establir i actuar per a la resolució de situacions de risc prèvia identificació i definició de la seua naturalesa.
- Capacitat per a establir, minimitzar i gestionar el risc cap a un mateix i els col·legues per mitjà de la planificació, la revisió i el seguiment d'accions per limitar l'estrès i el risc.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats d'aprenentatge que hauran aconseguit els i les estudiants després de cursar i superar l'assignatura són:

- R.A-15. Coneix els drets de les persones i de les persones amb discapacitat.
- R.A-16. Reflexiona i es qüestiona els conceptes apresos sobre la discapacitat.
- R.A-17. Sap localitzar i aplicar les normatives internacionals i nacionals sobre la discapacitat.
- R.A-18. És capaç de comprendre el paper de la família, especialment per a una persona amb discapacitat.
- R.A-19. Sap identificar els principals mètodes i tècniques per a actuar amb persones en situació de discapacitat.
- R.A-20. Coneix els recursos i prestacions per als diferents tipus de discapacitats i de persones.
- R.A-21. És capaç de treballar en la perspectiva de les capacitats, no de les limitacions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La persona amb discapacitat

En aquesta primera unitat docent es treballarà la qüestió crucial de la persona amb discapacitat com persona humana, el concepte i la terminologia utilitzada per a la seua denominació. Referències detallades als distints enfoc, filosòfics, models i orientacions que han marcat la diversitat funcional. El Drets Humans, el dret a la diferència, als principis d'una vida independent i els preceptes ètics.

2. Tipus de discapacitat

Els diferents tipus de diversitat funcional. Física, intel·lectual, sensorial i psíquica. Les seues característiques, tipologies i classes des de diferents criteris classificatoris i de categorització. Antecedents i evolució normativa. La classificació CIDDM i CIF de l'Organització Mundial de la Salut.

3. Contextualització de la discapacitat

Les persones amb discapacitat i l'anàlisi dels entorns, la necessitat d'una visió ampla. Evolució històrica de comportaments i actituds. Anàlisi de l'entorn a nivell mundial, europeu i espanyol. Tendències socials i perspectives de futur. Reflexions en torn al concepte de vida independent.

4. La família de la persona amb discapacitat

El cicle vital familiar. Consideracions en torn a la família, l'estrés, factors d'intervenció social. Els cuidadors en l'entorn familiar. Suports socials a les persones amb discapacitat i a les seues famílies. Les organitzacions socials.

5. La intervenció des de el Treball Social

Models d'intervenció social en latència a les persones amb discapacitat. Models d'acció de Treball Social en la discapacitat. El paper dels treballadors socials en l'accés als drets i prestacions del sistema de protecció social. Principis i valors que configuren el rol professional. La dimensió ètica. El Treball Social des del tercer sector o sector solidari en matèria de discapacitat.

6. Programes, serveis i prestacions per a persones amb discapacitat

La protecció internacional. El tractament de la discapacitat en el Sistema Universal de Drets Humans. El dret eurocomunitari i el Consell d'Europa. El dret espanyol, història de l'ordenament jurídic espanyol en relació amb la discapacitat. Sistemes de protecció de les persones amb discapacitat: fiscalitat, prestacions econòmiques, salut, vivenda, inserció laboral, serveis socials, etc.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	1,00	0
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	6,00	0
Estudi i treball autònom	12,00	0
Lectures de material complementari	3,50	0
Preparació d'activitats d'avaluació	11,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	3,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia de l'ensenyament/aprenentatge de l'assignatura s'organitza entorn del grup d'activitats següents:

- Lliçó magistral participativa.
- Debats i discussions participatives.
- Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.
- Activitats pràctiques: role-playing, resolució de casos, aplicacions informàtiques, tallers, etc.
- Treball col·laboratiu en equip.
- Elaboració de mapes conceptuals i quadres sinòptics.
- Realització i manteniment de blocs i pàgines web pròpies i/o externes a les plataformes de la Universitat de València.
- Tutorització individual, grupal o virtual.

AVALUACIÓ

L'assistència a les classes és un requisit indispensable. Es valorarà l'assistència i la participació a les sessions presencials a l'aula. El pes sobre la nota final de l'assistència i participació serà d'un 10%. Aquest aspecte de l'avaluació no és recuperable.

L'avaluació de l'aprenentatge dels coneixements es realitzarà a través de:

a) Avaluació contínua del treball de l'estudiantat a l'aula i fóra de l'aula a través de la participació dels/les estudiants tant en les classes, treballs en aula individuals i/o grupals, treballs fora de l'aula, com en les tutories o en les activitats complementàries. Aquest apartat no serà recuperable. I el pes sobre la nota final serà del 35%.

b) La realització d'una prova escrita de resposta oberta. Aquest es realitzarà en la data fixada en el calendari d'exàmens del grau. El pes sobre la nota final serà del 55%.

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- De Lorenzo, R. (2007). Discapacidad, sistemas de protección y trabajo social. Alianza Editorial.
- Pinazo, S. (2011). Autonomía personal y dependencia. Universitat de València
- Caballer, V. (2009). Valoración de la dependencia. Pirámide.

Complementàries

- Rodríguez Cabrero, G., i Renes Ayala, V. (2006). La protección social de la dependencia en España. Un modelo sui generis de protección de los derechos sociales. Política y sociedad, 44(2), 69-85.
- Fantova, F. (2000). Trabajando con las familias de personas con discapacidad. Siglo Cero: Revista Española sobre Discapacidad Intelectual, 31(192), 33-50.

- González Río, M. J. (1997). Metodología de la Investigación Social. Técnicas de recolección de datos. Editorial Aguaclara.
- Muyor Rodríguez, J. (2011). La (con)ciencia del Trabajo Social en la discapacidad: Hacia un modelo de intervención social basado en derechos. Documentos de Trabajo Social, 49, 9-33.
- FEAPS. (2007). Planificación centrada en la persona: experiencia de la Fundación San Francisco de Borja para personas con discapacidad intelectual. Colección FEAPS.
- Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives. (n.d.). Diversitat funcional. <http://www.inclusio.gva.es/es/web/discapacitados>
- Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social (n.d.). Discapacidad. <https://www.mscbs.gob.es/ssi/discapacidad/home.htm>
- Institut Nacional d'Estadística (n.d.). <https://ine.es/>.
- Reial Patronat. Centre Espanyol de Documentació sobre Discapacitat. (n.d.) <https://www.cedd.net/>
- Esteban Romaní, L., Botija Yagüe, M., y Alabau De Lera, E. (2021). Inclusión laboral y discapacidad invisible. Hacia una reflexión sobre las barreras y posibilidades del mercado laboral ordinario. El caso de las personas con fibrosis quística en España. Revista Española de discapacidad. 9(2), 23-43.